

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

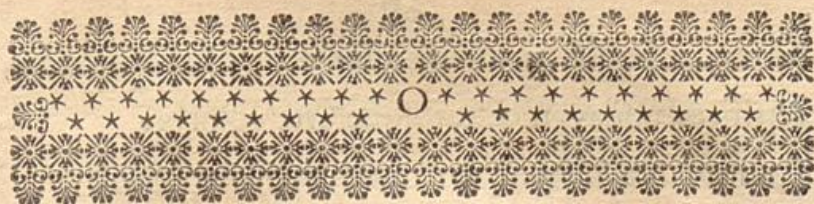
Joan. Baptistæ Santolii Canonici Regularis Victorini Carmina Selecta

Santeul, Jean de

[S.l.], 1679

Bullae Metamorphosis Seu Lachrymae Phyllidis In Bullam Primo, Deinde In
Sidus Conversae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13401

BULLÆ
METAMORPHOSIS
SEU
LACHRYMÆ PHYLLIDIS
IN BULLAM PRIMO,
DEINDE IN SIDUS CONVERSÆ.

ESINITE ô miseræ Phaëtonem flere
Sorores,
Nam vestris quamquam ex oculis, & cor-
tice duro

Pura electra fluant, teneris gestanda puellis,
Phyllidis anteferam, quos muto in fidera, fletus.
Fortè suos Phyllis, si vera est fabula Vatum,
Et cantu querulo, & luctu lenibat amores,
Lugentem miseratus Amor, Ne comprime, dixit,
Hos luctus, ipsos quamprimùm in fidera vertam.
Mox fluidos subjectâ oculis conchâ excipit imbres,

Grande aliquid meditans; his miscet fletibus undas;
Artifices undas, medicatosque arte colores:

En motante Deo liquor omnis cogitur, omnis
Jam formæ patiens, varias & promptus ad artes;
Quem dein guttatim calamis fitientibus haurit,
Hosque implet flatu calamos, mirabile visu!

Gutta tumet, parvumque sibi mox conficit orbem;
Prodigium! orbe brevi totus describitur orbis.
Non tot habet cœlum, picti non floribus agri,
Non mare disparibus conchis, quot & illa colores.

Æmula præreptos è nubibus Iris honores
Vidit & invidit, quoties conata malignis
Fraudibus & flatu vitreos extinguere fœtus;
Lethiferas sed Amor frangendo discutit auras
Remigio alarum, & circum tutatur alumnam.
Ergo novos meditata dolos se fingit amantem,
Divinum nunc laudat opus, nunc laudat Amorem
Artificem, & varios adverfo Sole colores,
Miranti similis, vultuque immobilis unō
Observat quânam arte tubi prodiret in auras
Bulla, suumque tumens sensim componeret orbem;
Et formatrices operum circumspicit undas,
Aëraque, & gelido volitantes carcere flammæ.
Cuncta elementa videt formandæ accurrere Bullæ:

His accensa super crudum celare dolorem
 Non ultra evaluit, sic tandem prodidit Iris.
 Quæ nova per cœlum, fastu quæ turget inani
 Bulla? meos impunè audax imitatur honores,
 Et quamquam incedo Regina, parenſque colorum,
 Ambit & hos titulos temeraria; quid vetat ergo
 Illa meos deinceps ſcandat ſub nubibus arcus
 Nuncia Junonis? necquicquam jam vocor Iris.
 Jamjam erumpentes Venus obvia temperat iras,
 Et Dea ludentem his verbis excuſat Amorem.

Hoc opus eſt pueri ludentis, imago ſereni
 Clara poli, nova perſpicuis ſine nubibus Iris.
 Flatu oritur, moriturque, hanc format, & enecat auras
 Sed tu quandoquidem neſcis, adverte, docebo,
 Quam tenui lateant rerum miracula vitro.

Aspicias ut bibulo calamus bibit ore liquorem,
 Ut liquor informis primùm, componitur intus,
 Expectatque animam, & genitales poſtulat auras.
 Hanc puer, hanc infunde animam, ſi Bulla madenti
 Trudatur tubulo (nam flatu ductilis humor)
 Naſcentem foveas, è pectore prome modeſtos
 Pro tutela operis, flatus, & parcius urge:
 Nam tenuis ventus ſe Bullæ infundit in orbem
 Paulatim, hinc clauſo diſtenditur aëre Bulla,

Hinc capit innumeros magis ac magis aucta colores,
 Quos motu amittit, reparatque volubilis uno;
 Nam nova fit semper, quotiesque agitata movetur,
 Mutatur toties, mox ignea tota rubescit,
 Et monstrat sub aquis blandos sine viribus ignes;
 Frigida mox, casus veluti præfaga futuri
 Pallefcit, ferrugineos imitata colores.

Quod si fortè gravis nimiam tubus hauserit undam,
 Altera post aliam succedet, & altera Bulla,
 Et veniet semper quæ non sperabitur illa;
 Si pereat malè nata, suo nimis obruta succo,
 Perge inflare tubum, reliquosque animare liquores:
 Succus pinguis inest, variisque coloribus aptus:
 Alterius fato melior tibi Bulla resurget;
 Et fragilis quamquam illa, cavoque simillima vitro,
 Mentitur durum, jamjam peritura metallum.

Discite, Bullarum Artifices, festiva juvenus,
 Quot casus Bullæ immineant; nam perfidus humor
 Mille modis fallit pueros, qui fortè receptus
 Interiore tubo quamprimum elabatur, & spem
 Deludit pueri frustra incumbentis avenæ.
 Sæpe etiam in gutta manet improbus, at magis instat,
 Et magis ingeminat flatus puer, invocat artem,
 Objurgat sese, calamumque explorat, & aptat
 Necquicquam,

Incaſum; flatu nunquam fit ductilis unda;
 Seu conceptam animam rimofa relaxet avena,
 Sive anguſta nimis, nodo-ve obſtructa recuſet,
 Seu denſet ſe ſe, ſeu rarior unda liqueſcat.

Sed ſi te moveat formandæ gloria Bullæ,
 Labra puer digito, & graviorem comprime flatum.
 Nam ſubito in veterem guttæ revoluta figuram
 Diſſiliet, flebitque ſuam lachrymoſa ruinam.
 Sæpe etenim vidi extinctas per flamina Bullas;
 Intus ventus ineſt vitreum qui concutit orbem,
 Illa autem venti impatiens gravioris in ipſo
 Emoritur calamo, & pluvium ſe ſolvit in imbrem.
 Dum fit opus, riſus quoque comprime: ſæpe cadendo
 Ridentis pueri nitidos turbavit ocellos.
 Illam æſtus gravior necat, illam frigus iniquum,
 Sæpius invidiæ puerorum, atque æmulus ardor.
 Si petis, innumeri ſuccedant unde colores;
 Non omnes creat unda, illos, (ſi credere dignum eſt)
 Fletibus impreſſit dum Phyllis luxit amores,
 Illius ex oculis lachrymæ traxere cadentes,
 Perque genas candorem illum, perque ora ruborem.
 Aut quæ fracta cavo Solis lux emicat orbe.

Poſſe pati flatum, ut magis, ac magis illa tumefcat,
 Te doceat Bulla pendente ſuperfluus humor.

Nam non crescit opus, si totam extenderis undam.
 Incipe tunc cohibere animam, se credere cælo
 Audebit, calamumque, patremque injussa relinquet.
 Nam cum Bulla suum crescendo expleverit orbem,
 Quærit abire fuga titubans, calamique per omnes
 Itque reditque oras, sicco male pendula culmo,
 A ventis defende locum, ne turbo caducam
 Crudelis perimat media inter gaudia Bullam.

Finierat, nec enim poterat mulcere dolorem
 Iridis; invidiæ crescunt, iræque tuendo.
 Interea Veneris tutelâ, audacior ales
 Prodit Amôr, digitoque premens permolle labellum,
 Formatam ostendit, venti ludibria, Bullam.
 Hancque tubo excutiens pennis flatuque fugabat:
 Ni faceret, se sponte sua librasset in auras:
 Ibat parva quidem, magnis sed debita fatis;
 Hanc circum alati juvenes, infrâque, suprâque,
 Et motu alarum & flatu parcente salutant.
 Dum volat, objectâ ditescit imagine rerum,
 Hæc urbes rapit, hæc populos, camposque patentés,
 Et nemora, & vitreos altis cum montibus amnes:
 Hic Lunam, Solemque novum tunc Sidera norunt.
 Sed tantis onerata opibus, levitate superbit:
 Ut tamen excipiat plausus, oculosque sequaces

Alliciat, remoratur iter, tardoque volatu
Incedens, patrium sensim petit hospita cœlum.

Tum cuncti mirantur opus, sola invidet Iris,
Non sibi, non oculis credit pater, ardet, & anceps
Pendet ab eventu, longe comitatur euntem,
Omnibus & votis locat inter fidera Bullam.
I Bulla, I, dixit, regnis succede supernis.
Ne tamen in Bullam ventorum improvida turba
Irruat, hanc defendit Amor, mollique flabello
Hanc urget sensim attollens, & remige pennâ,
Hanc etiam cœlo pueri suspiria tollunt.
Jam nubes supra, montes evaserat altos
Aeriaeque plagas, regna impacata procellis.
Ventum erat ad cœlum, ventorum ubi flamina nulla
Vicinas superis audent vel tangerè sedes.
Hic placuit Bullam instabilem conjungere stellis;
Lucida erat, tunc lucidior: bibit ignea Solem,
Et bibit æternos astrorum immobilis ignes,
Queis vitreum corpus, frigentis more metalli,
Consolidat, testæ aut potius multo igne recoctæ.
Servavit teretem quamvis mutata figuram.

Hinc Bullæ cœlum affectant per inane volantes;
Sed paucis licitum est superos evadere ad axes.
Se se attollentes, in terras deprimit Iris

Vindictæ indulgens, & jam crudelior ira
 Quas cœlo videt, in guttam pro Sidere mutat.

At tu dum cœlum sua sidera volvet eundo
 Sidus eris mea Bulla, dies numerare licebit
 Te surgente, mihi faustos & ducere Soles;
 Et si fata velint, me me qui te omnibus astris
 Adjunxi comitem, quondam acceptura Poëtam.

